

Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . 2 frt.
 Félévre 1 „
 Negyedévre . . 50 kr.
 Községnek 60 kr. postadíj beklüldése mellett egész évre ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Piacz városház-épülettel szemben a Molnár-é-féle épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESETŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Negy-hasasos peti sorért 5 kr.; többszörrel 4 kr. —
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon kedvező engedelmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 Nyári téri hirdetés megjelenés közelmény mindenképp 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Károly és Telegydi K. Lajos könyvkereskedésében, Budapestben, Bécsben és Prágában H. ungenstein és Vogler és A. Oppliker hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A fiuk serege.

Debreczen, július 29.

Koronként merülnek fel eszmék az európai társadalmi és politikai életben, melyek bármily életre valók legyenek is, egyébre nem számíthatnak, mint hogy bizonyos ideig divat lesz felőlök beszélni, vezércikket írni és aztán szépen elejtetni, tovább foglalkozva a hétköznapi dolgok bajaival.

Az ilyen eszmék megteremtésére, igen alkalmas Franciaország, — nem is késik e derék nemzet, koronként igen nevezetes eszméket felszínre hozni, melyeknek jelentékenységet semmi körülmények közt sem lehet tagadni, sőt érezzük valószínűsége szükségét és lelkesülünk előre azon csodás változásoknak, mely testté válásukat fogja követni.

Csak nem rég volt Franciaországban divat, az európai szegény ügy rendezésével foglalkozni. Az egész európai társadalmat akarták újjá teremteni egyetlen eszmével, — s ha bár nehézségekbe ütközött volna is a megvalósítás, ha évtizedek lettek volna szükségesek a kivitelre, — nem lett volna szabad napirendre térni fölötté.

Most a tanuló ifjúságot általánosan fegyverrel akarja vonni a legújabb eszme.

Hogy mi okozta az eszme felszínre hozatalát Franciaországban, hogy mennyire szükséges annak keresztül vitele, vagy hogy meg fog-e ez történni, ahhoz nekünk igen kevés közünk van, de ki nyilatkoztatjuk: hogy ha valahol szükségesnek találjuk ez új eszme megvalósulását, úgy annak helyül hazánkat kell kijelölni.

Kétségtelenül igen fontos lenne ez sok tekintetben.

TÁRCZA.

A „Hervadás dalai”-ból.

II

Érzem . . . érzem . . . ah de nem fáj
 Hogy közel a válás perzeje;
 Csak még egyszer oh csak egyszer
 Őlheltném őt keblemre.

Őlheltném mint egykoron
 Gyönyör ittas lángolással;
 Csókolhatnám ujjacskáit
 Egő csöndes zokogással.

Mig elomló sötét haja
 Körül borongva csöndesen;
 Aztán aztán . . . egy sohajban
 Elszállana fájó lelkem.

V

Zöld lombos fák ringó árnyán
 Hallgatom szél suhogását;
 Nézem fent a kéklő égen
 Bárány felhők gyors futását.

Az a szellő oly ismerős
 Bus regéket susog nekem;
 Az a felhő alig-alig
 Látszik már a magas égen . . .

Tán nem is szél suhogása
 Hanem multam bus beszéde . . .
 Az a felhő, szálló felhő
 Szivem tűnő reménysége.

Dr. Pápay Imre

Ha a tanuló és nem tanuló ifjúság korán bele kezd szokni a katonaiéletbe, éveken keresztül vérévé válik az a harcias szellem, melyre bizton számíthatni a vég idején. — A közegészségi viszonyok javulni fognak, a rendes hadseregbe képzett katonák lépnek be, a kiket nem kell 2—3 évig kinozni, hogy valamit tudjanak, meglehet takarítani roppant összegeket, — mert egyfelől nem lesz szükség a nagy lét számat fentartani, másfelől a munka számára sok kéz lesz vissza adva, — melyeket most mégbéni-tóttaknak kell nevezni.

Ha valahol, ugy Magyarországon van szükség a fiuk hadseregére. Nézzük csak meg, hogy mily szomorú egészségügyi viszonyokat tár elénk a sorozás, midőn évenként konstatálja a statisztika nemzetük satnyulását, mi kétségtelenül javulna a katonai nevelés által. — Anyagi bajaink főforrása az, hogy roppant sok katonát kell tartani, a kiképzés miatt. — Az megszűnhetnék ha képzett egyének lépnek be a rendes hadseregbe, kik már ismerik a zárt és szét szórt csatározási módot, ügyesek a fegyverforgatásban és gyakorlottak a lövésben.

Az is hihető, hogy a fiuk ideje korán megkedvelnék a katonai pályát, nagyobb lenne a kedv a rendes hadsereg tisztikarába lépni, hol biztos és tisztességes megélhetési mód kiálkozik ifjaink számára, — a kiknek nagy része, a mai ros viszonyok miatt kénytelen a proletárok számát szaporítani.

A kormány követheti a francia miniszterium intézkedését, — az eszmét áldozatot árán is valószínű.

Némó.

Lázás álmok.

Beteg vagyok! Ugy érzem magamat, mint az, ki hosszú utra készül és szomorúan esz, hogy nem tér vissza soha a kedves otthonba.

Lázás álmok gyötörnek ébren, kinzó emlékek zavarják nyugalmam. Az éjt árnyak népesítik be s beszélnek csodás, gyötrő érzelmekről, melyeket a hideg föld feketé göröngye tud meggyógyítani.

Milyen jó is volna az alatt nyugodni! Ha eltudnám dobni magamtól az életet, ha volna erőm leszállni u megsemmisüléshez, minő boldog volnék, mert felede lenne a mult, a mult és minden emléke, melyek összeközték örökre, örökre.

Nem rettegem én a halál éjszakáját. Megbarátkoztam rég az elmúlás tudatával is, hiszen a siron túl nincs élet, nincs szeretet és nincs szenvedés!

De mégis, még is, nagyon szép ez az élet! Emlékezni heane a multra, tudni hogy voltunk boldogok, midőn volt egy ideál, a kiért és a ki által gyönyör vala minden pillanat, mely ha elszólt, örökre eltűnt is, emlékezetben olyan megnyugtató!

Minő szép volt az én életem is! Most, midőn ifjan, huszonhat évvel, alkonyán állok, most érzem hogy kinok közt is gyönyör a visszaemlékezés, mert — szeretve valék!

Szeretve lenni, egy asszony által; egy asszonynak mindenévé válni, álmaiban és ébren gondolatai és képzelmeinek tárgyává

Regale váltás.

A pénzügyminisztériumban elkészült ama törvény javaslat, mely a szabad Magyarországon utolsó hűbéri teherként fekvő regale ügyet végleg rendezi. — A regale megváltását, a földesurak jogok utolsójának mielőbb megszüntetését, élénken követeli a korszelleme, mert a szabad kereskedelemmel nem egyeztetethető össze; — de még a létező viszonyok közt nem sok hasznót ad a földes uraknak, a népre pedig súlyos teherként nehezül. — A megváltás a javaslat szerint nem fog állami lenni. A földesurak semmire sem károsodnak. Sőt a megváltás által tekintélyes összeghez jutva, lényegesen segíthetnek magokon, s ez által alkalom nyílik a földbirtokos osztálynak gazdaságilag és társadalmilag megszilárdulnia. A megváltásra szükséges pénz kölcsön véteik fel az illető községek által a kormány kezessége mellett. — E tény a pénzügyminiszternek és kormánynak nagy dicsőretére válik.

Kirándulás Dereczenből Fiuméba.

Felhívás.

A „debreczeni iparos ifjúság önképző és beteggyógyező egylete” — mint az már e lapokban is jelezve volt — a f. év szeptember hó 8-án Debreczenből Fiuméba és vissza kirándulást rendez, melyre a t. c. közönséget czennel részvételre felhívja.

Az összes kirándulók Debreczenből a mondott napon külön II-od osztályu személyvonaton indulnak Fiuméba, s minden résztvevő igazolási jegy átvételénél, személynként 22 forintot tartozik lefizetni Huber József egyleti elnöknek (piacz utca 2133 sz. a.) vagy Mayer Ferenc egyleti pénztárnoknál (Bika épület).

A kirándulásban való részvételre jelentkezhetni már a mai naptól kezdve, egészen augusztus hó 15-ig; a meut-jegy az indulástól számítva 14 napra terjed. E kirándulásban résztvehet minden iparos, kereskedő, s a társadalom többi osztályaitól is bárki. A kirándulás célja Fiumében, a magyar tengeri kikötő városban az egyes ipartelepeket, gyárakat

lenni, tudni azt, hogy van egy sziv, mely nevük említesénél feldobog, van szem, melynek fénye csodás tűzben lobog, ha előtte vagyunk, tudni azt, hogy mérhetetlen szeretet vesz körül, melynek szenvedélye forróbb az örök nap tűzénél, mely nem kérd semmit, csak szerelmet óhajt, mely betöltse egész valóját!

Ugy-e, így szeretett ön engem Clarisse? Szeretett a sirlig, a mig lenem hunyta szeméit, mig végsőt nem mosolygott az ajk, melyből anyai kéjjel szivtam a szerelom mómorát — egykor!

Emlékszik-e még a multra? Vagy mit is kérdezek. Hát emlékeznek-e a halottak? Nem, — a halottak csak emléket adnak, — s még a paréj is, mely sirljokom felburjánzik, az is egy-egy emléket susog az elmúlt időkől.

Itt van, tárczámba rejtve most is egy — paréj levél. A fele ónnál van s mig élt, imakönyve lapjai között őrizé s midőn haladokolt, szivére tevé, s most ott hamvadnak együtt csöndesen, nagyon csön deszen! . . .

Emlékszik-e a sirlra, a melyről szakítam? emlékezik-e a pillanatra, midőn azt átadám!

A szomorú füzek lecsüngő ágai közt a szellő susogott; a levegő telve volt átkáczvirágok illatával, a madarak himnuszt csicseregtek, s a sirok virágainak kelyhéről, a kelő nap első sugarai csókolgatták a harmatot.

Az ébredő természet ünnepelet a májusi reggelben. Minden, minden virult, csak ön volt szomorú, szemében könnyek ragyogtak, oh hisz az a paréj, mely a kis ke-

metekinteni, esetleg üzleti és más kereskedelmi összeköttetéseket létesíteni.

S amennyiben a kirándulásban résztvevők a triestzi kiállítást is megtekinteni óhajtának, a kirándulást rendező iparos ifjúsági egylet intézkedett, hogy Fiuméből Triestbe és vissza Fiuméba, rendkívül mérsékelt árú mentjegyek adassanak ki.

Minthogy pedig Fiume városának, mely az odaérkező vendégek elszállásolásáról szives gondoskodni, a kirándulók neveit már eleve bejelenteni szükséges; felhívhatunk mindazok, kik a kirándulásban résztvenni kívánának, hogy e szándékaikat akár az egylet elnökénél, akár az egylet pénztárnokánál mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Egyéb tudnivalókról hírlapok s külön nyomtatványok útján fog értesíteni a közönség.

A kirándulást rendező bizottság.

A szeretetház.*)

Budapest július 27.

Ki ne ismerne a nagy városok nyomorának hírnökeit, az utcán könyöradományért eselők 5—6 éves gyermekek halvány arczeit, becsott szeméit, a társadalom, az emberiség e nyomorultjait, e páriát?!

Az egyiknek szülői megkeresték maguk és gyermekeik számára a mindennapi kenyert, homlokuk verejtékével, de becsülettel — és meghaltak.

A másikkal szülői nem haltak meg, élnek és megkeresik mindennapi kenyeriket, de azon kenyér neve a bűn, a gyalázat. . . .

A nép embere, a jó apa, a jó anya, a derék iparos és munkás, a körülbelten halállal küzdő végső tusáját. Nyomorult helyét nem környezi senki, csak azok, a

*) A fővárosi „Szeretetház” elnöksége augusztus hó 2-án népunépet rendez, melynek tiszta jövedelme a „Szeretetház” javára fog fordíthatni. — Igyekezzék tehát mindenki ki csak szerét lehet, részt venni e nemes czélu népunépen egy vagy más uton! Szerk.

reszt mögött az első növény volt a kicsi sirdombon, oly csodás, oly kinos dolgokat beszélt.

Karjaimmal öleltem őt át. Leroskadt volna a fájdalomtól, — hisz a sziv, melynek ilyen emléktől kell megválnia, közel van a megrepedéshez.

Mi megértettük azt amit a paréj susogott. Egy célt tévesztett élet történetét regélte az nekünk!

Beszélt a boldog gyermekkorról, aranyos napokról, melyben a sziv telve volt reménnyel, vágyakkal, beszélt az ifjúkor boldog ábrándairól, a kedves családi köről; — beszélt aztán futó szerelmeiről melynek szenvedélye ártatlanságot díte meg, beszélt örvényről, a mely iszapba sodorta, sárról a mely reátpadt, gunyról, megvetésről, megtagadásról, mely osztályrésze lett azért mert szeretett.

És a paréj még többet is susogott. Beszélt napokról, melyeket a mómor rövidített meg, beszélt órákról, minőknek kárthatat csak Heine tudta dicsőíteni, ki a szerelmet gyönygne mondá a szemétdombon, beszélt. . . . arról a mi a föld alatt porlad, egy korán ellobbant életéről, mely még is ért egy áldást, azt, hogy nem engedte a végezt — élnie.

Minek is. . . .? Mi lett volna belőle? . . . Igy nyugtal lehetett! De vajon lehet-e angyal az ilyen? Vajjon nem zárják-e ki az égből, az anya büneért, vajjon ott lehet-e azok között, a kiket semmi bűn nem vádol? . . .

Miért ne? Hisz éltöket a szerelom adá, — a szerelom pedig az égből jó az emberi szivbe. . . .

kiknek ő életet adott és a kik előtt végső leheltevel, az inség, az átkozat kapuit tárja fel. . . . Inálhőrgesebbé vegyülnek gyermekei óhség- és hidegtől kifacsart könyvei.

A könyörtelen emberek, kik hosszas betegség alatt néha egy darab kenyéret tettek le szegény hajléka küszöbére, már is megfelleltek róla és szeretetjéről. . . .

A szegény ember hajlékában már nincs semmi. Feje párnán sem nyugszik, már azt is odaadta egy darab kenyéret, hogy csak gyermekei ne éhezzenek. És a boldogtalan szülő teste kinok közt vonaglik és lelke sirl. Meredten fordulnak szeméi az ég felé, nagy kétségbeesésben felkiált Istenhez! „Könyörülj, ne rajtam, de gyermekeim!” — de Isten még nem felel. . . . Újvesztőd szem előtt látja a végzetet, mely kérielhetlen súlyával azokra fog nehezéni, a kiket ő annyira szeretett, a kikét ő fáradozt, a kikét ő dolgozott, a kikét ő minden földi örömtől magát megfosztotta, a kiket ő most el fog hagyni és a kiknek e földön most nem lesz többé senkiük és semmiük! Lelki szeméi előtt tárulnak fel a jövő borzadályos képei. Jegesül a tekintete előt látja ugyanis örömtelen földi léte egyetlen boldogságát, szegény ártatlan gyermekeit. Látja, hogy ők éheznek és hogy senki nekik kenyéret nem ad; látja, hogy ők fáznak, és hogy senki nekik hajlékot, ruhát nem ad; látja, hogy ők betegek, és hogy senki őket nem ápolja.

Látja, a mint az ő gyermekeit, az emberség salakjai a farsadalm katasztrofáit, iszákos naplopók, gonosztevők, és emberi képpel bíró vadállatok, körmeik közé ragadják, hogy belőlük magukhoz hasonló elátkozott lényeket alkossanak. Látja, a mint gyermekei fagyban, hidegben, rongyos foszlányokban, mezitláb, reggeltől estig, utcáskaron koldulnak, nem hogy azon össze-koldult pár krajczárból éhségüket csillapítsák, hanem, hogy szivtelen lélekgyilkosoknak jövedelmi forrással szolgáljanak, oda-vevett ételmaradékokért és egy pinceduó sarkában penészes szalmából álló fekhelyért. Látja, a mint rugájk, ütök, verik, kínozzák őket, ha nem koldultak eleget össze.

Látja, a mint tanítják őket lopni és mint irtják ki belőlük a jó hajlamokat, mint képezik ki őket gonosztevékké. Látja, a mint gyermekei után becsukódnak a bőrtön vasajták, hogy ismét kinyíljanak a bitófa előtt! És a nép embeborzad, hajjai égnék morognak. A szegénynek még halálos verejtéke is pokoli kín és gyötrelm! De egyszerre mint egy varázslásra homloka kiderül, a boldogság halványpírja borítja el arcát, a szerencsés napok emlékei töltik be lelkét. Feltárlanak előtte a mult képei, az öröm napjai, maga előtt látja ártatlan kis gyermekei öröm és boldogságtól sugárzó arczeit, a mint a születől kapott, farsadagos munkával szerzett új ruhának vagy játékszernek örülnek, a mint csevegnek, a mint térdein játszanak! És a szegény haldokló most boldog! De boldogsága csak rövid! A kérielhetlen csont ember, kinek a neve: halál, hajléka küszöbére tette lábát. Réa matát kezével és azt mondja neki: Kövess! De e hangot ő nem

hallja. Más hangok ébresztik fel álmaiból! Siró gyermekei könyörögnék: Apa, adj enni! E szavak, e könyvek, — ezek a végső dőfés, ezek az ő utolsó szíve!

Hidegtől kezeivel szívéhez kap, utolsó fohászával irgalomért kiált fel Istenhez, reszketők kezekkel áldja meg szegény gyermekeit és a szegény ember jobb létre száló lelkét a nyomor, az inség, a romlottság, a bűn gnyakczaja kiséri: szeretted, azok most enyémek. . . . !

A végső nyomon küszöbét, a romlottság tanyáit keresi fel azon egyesület, melynek neve: „Szeretetház”, hogy az inség, a bűn karmai közül ragadja ki e végkép elhagyott 5—6 éves páriákat.

Nem tesznek különbséget, hogy éhség, nyomor és hidegtől halvány ajkai a keresztények Istenéhez, vagy Jehovához fohász-kodnak könyörületért. Vallás- és neuzeti-ségi különbség nélkül tessük rájuk kezünket és e kezek áldást hoznak. Öt éves koruktól 15 éves korukig Budán városma-nyor-utca 31. szám alatt lévő, pár év előtt alapított, anyagilag eddig még igen szegény intézetünkben teljes ellátásban, a leggond-sabb, legcéltirányosabb, az egész életre ki-ható nevelésben részesítjük. Midőn 15 éves korukat elérték, gondnokot nevezünk ki számukra és további kiképzés végett a leg-tekintélyesebb iparosoknál helyezük el őket, meg nem szűnő teljeskorúságukig élet szükség esetében segélyezni és róluk atyailag gondoskodni.

Ó embarbátok! Azon csekély ösz-szeg, a mit ez ünnepélyni részvétel által a jótékony-ságra áldozni fognak és mely csekély összegért maguknak egy örök em-leket hátrahagyó élvezetűs napot fognak szerezni, sok könnyet fog száritánnak, nagy és sok emberi nyomoron fog segíteni és sok elhagyott emberi lényt fog az elhagyott-ságtól, a végső romlottságtól megmenteni, a leborzasztóbb, legszörvendiőbb nyomor véstelenesen sűjtő és öldöklő karjaiból ki-ragadni. Ez országos népünnepély anyagi eredményétől fog függni, hogy hány elha-gyott lényt fognak intézetünkbe még felve-hetni és az emberiségnek megmenteni. Adja Isten, hogy ez eredmény minél fénye-sebb legyen, és most csak az áldozatkész közönségtől függ — hogy úgy legyen! — Jöjjenek minél számosabban el ez ünne-pélyre, ne maradjon el senki! Ott fogják látni 34 szegény gyermeküket, a kiket a farsadalm és az emberiség számára meg-men-tettük, a kiknél gondoskodó szülői tisz-tet helyettesítjük. Saját zsemeikkel fognak meggyőződhetni, mily gonosz állapotban és nevelésben részesítjük őket — népünk szeg-ny gyermekeit!

Nekünk pedig, a Szeretetházi Egye-sület tagjainak, kik ez óriás ünnepély lé-rehozása és sikere érdekében fáradoztunk és fáradozunk, jutalmunk lesz a boldogító öntu-dat, hogy jól tettünk és hogy még több jót fognak tetheti!

Br. Atzél Béláné

a fővárosi Szeretetház elnöke.

Mi maradt meg nekem ön után?

Két sir; mindenikben egy — egy kedves emlék, egy év vád a sziv szerelme ellen, egy panasz az ifju élet elhamvad reményei miatt a sors ellenébe!

Virágokat ültettem azokra. Ön nagyon szerette a gyöngyvirágokat, — azokkal ültetem tele sírját, s hogy virágozza-nak, könnyeimel öntözöm gyakran, míg kisírtam velök minden érzelmem s ma ri-ged kebelrel, összeszuított érzelmekkel, rom-ba dönt ábránd képekkel, elszórt álmodokkal a halált óhajtom.

El is jön nem soká. A megtört lélek roskatag porhüvelyé közeleg a meg-semmisüléshez. A szerelmét cédlt té-vesztett élet eléri czóját, — megsemmisül-het.

Hiszi-e Clarisse, hogy mi egyesülni fognak valaha valahol?

Oh, nem ott fent, nem a jobb házába, nem is a Siriusban, de ott lent a földben! Én hiszem, hogy a szelők őszfogja hor-dani a mi porainkat, s a porrá vált paréj levél után, mi egyesülni fognak.

Minő édes lesz az a megsemmisülés, minő tömérdék vigasz lesz ez az örök halál.

A lélek harang cseng. Valaki haldokol Milyen boldog az!

Clarise e hang nekem is szól! Beáll a megsemmisülés!

Gazton.

A debreczeni országos dalár-ünnepély programja.

Az ünnepélyek augusztus 16-tól be-zárólag ugyanazon hó 21-ig tartanak és pedig:

Első nap: Megérkezés és ünnepé-lyes fogadtatás a rendező bizottság és a városi hatóság által; este 6 órakor az ösz-szes delegáltak fogadtatása és üdvözlése a díszelnök és az egyesületek elnöke által. Előértekezlet a másnapi teendő megál-lapítása iránt, este 8 órakor ismerkedési estély.

Második nap: Közgyűlés, a ven-szerbnyelvi megválasztása és a versenyzők sorrendjének megállapítása. 11 órakor első ösz-pörök. Este 6 órakor a színházban első dalverseny Erkel Gyula „Ébresztő” czimű pályanyertes művegyesével.

Harmadik nap: Dél előtt 9 órakor dalregyesületi közgyűlés, 10 órakor második ösz-pörök, este 6 órakor a szin-házban második hangverseny.

Negyedik nap: 9 órakor a köz-gyűlés folytatása, 10 órakor utolsó ösz-pörök. Este 6 órakor nagy ösz-szelelőadás a színházban Huber Károly orsz. karnagy vezénylete mellett.

Ötödik nap: 9 órakor közgyűlés. Este 6 órakor díszhangverseny a színház-ban a fővárosi művészek közreműködésé-vel. Este 9 órakor táncvizsgálatom.

Hatodik nap: 9 órakor zárulás. A versenyzők ítéletének kihirdetése és a díjak kiosztása. Bucskivonulás és elutazás. —

Fővárosi hírek.

— **Rabló cigányok.** Oláh Má-ria vörösvári lakosnó egyfogatu kocsián igyekezett a főváros felé, midőn egy vándor cigánycsapat megtámadta a védtelen nőt, a kocsirol leszállították, megverték, azután a lóval kocsival s a rajta levő ágy- és ru-banemekkel elhajtottak. — **Napszárá-sok a fővárosban.** A fővárosban már napok óta uralkodó rendkívüli hőség egy embeéletet is követelt. K u d e r k a János morvaországi születésű 46 éves nőden nap-szamos a Vesselenyi-utcazi ólomlemez ké-zéstől gyárban az udvaron tegnap dében munkaközben hirtelen ösz-serogott. Kitűnt hogy az illető napszárás következtében halt meg. — Ugyancsak délután egy a Rókus-kórház javításnál alkalmazott napszamos, napszárás következtében egy alacsony áll-ványról leszállt. Orvosi vélemény szerint az ember életben marad, hanem az egyik szemét el fogja viziíteni. — **Nagy se-rencsétlenség** történt a rákosi téglá-gyárban. Brenkus János árvamegyei szüle-tésű 14 éves napszamos fiu a nagy göz-gép kerekait akarta megkenni, miközben a gép ingénél fogva elkapta. S a fiu jobb karját egészen szétmorzsolta, arczát összenyonta és alsó állcsontját leszakította. A szeren-csétlen gyermeket még élve szállították be a Rókus-kórházba.

Vidék.

Büszkörmény 1882 jul. 26.

Karcolatok.

Nem szivesen vesszük a tollat kez-zünkbe, mert ha a minket érdeklő ügyekben letepekezteteket kívánunk tenni, az midig kü-lönbsé fényt vet réánk.

Hogy közösi dolgaink nagyon is pri-mitív kezelésben részesülnek, az már régi nóta. E tekintetben aligha eljutunk a tel-jes hangszereléshez, kiki a maga nófáját fuja, a maga módja szerint.

Mintha Chinában élnek, a menynei birodalomban, kényelmes rendtelenség közt.

Nem akarunk vele senkit bántani, azonban kötelesegtünkben nem kívánjuk mu-lasztani. Évek óta várjuk a felébradést, nem virrad fel nekünk soha. Ön sulyával nehezédk reánk a tepszedés.

Kedjük elől; a vasárnap király assz-ony táncmulatságon.

Ez a nap nem egyéb nállunk mint a legénysereg, a cseledésig romlására fenn tartott nap, ez a király asszony tánc mu-latság, egy cseledéinket alajában rontó kedvtelés, melynek vége rendszerint véres verekedés, csütlés.

Utón utfélen a közel délutáni órákban csüdül ösze a legénység, leány sereg. Szól a zene már reggeltől késő estig minden zug korszámban.

Lárma, orditozás mindenféle, trágár dal hangzik fel az utca sarkoknál, s a rend-sérség? ki a szilajlodókat megbabonázni nincsen sehól. . . . hűvös szóabban álmodja az igazak álmaít.

Beáll az est, beverik a legények egy-más fejét s a rendsérség, a pattanytyó pan-dur sereg nincsen sehól, csak mikor min-dennek végé, kullog ki hűvös fészkből, hól elhvertve egész délutánját.

Boldog Isten! mit is lehetne kívánni tőlök ebben a kutyá melegben.

Igy végződik nállunk a vasárnap, a király asszonynak nevezett táncmulatsá-gal, a fejek beverésével.

Hétfőre virradunk, jókor kell felkel-nünk, mert hetivásárunk van, az az lenne, ha hozzá juthatánk valamibe.

Városunk minden nevezetesebb ut-czáin, országutak szélein korahajnalban elfoglalják kofa asszonyaink a tért. Előre elszedik elcsipik előlük a tanýáról bekerülő ösz-szes élelmi czikkeket.

A piaczon szintén így keletkezik a vásár, s a mikor a rongyos fehér zászló — a vásár kezdését jelző ékes Színál a lámpa fára kerül, már ekkor kint és bent a kofa-asszonyok urálják a helyzetet.

A fogasztó közönség törűheti szemét, kezdődik a vásár, kétszeres ár mellett is alig jut a fogasztó közönség valamibe.

Es ez így megyen évek óta, mindig csak a régi nóta, egy szál hur mellett.

Es a rendsérség hol van ilyenkor?! Egy némely része alszik, egy némely része botjára rámaszkodva gyönyörködik a kofa-asszonyok tikákoslásában; és ha már bókra kerül a dolog, be szalad az „it c z s b e” a baj elől egy kis papra morgó, mert hát ő nem kapott rendeletet on nan felűrlől a kosaras dámaikat utasítani.

Es aztán elkezdődik a rendes nóta, a veszedekes, po'ozkodás, cigány láрма, éktelen Isten káromlás, és nincsen egy lélek a rendsérségöl ki a közérkölciséget oly mélyen megbotránkoztató ismétléseket meggátolná, mivel ha volna csak egy is a köztérben, ha látogatná heti és minden reg-geli vásáruk alkalmával piacunkat csak egy szakférfiu is, ha érzékeny hallide-gekkel bír, nem tűrné egy percze sem e gyalázatossgokat.

Hát örökké így fog ez tartani uraim? hát minden nap ilyen gyönyörökben fogunk részésülni. E piszkosságok fenttartásáért áldozunk mi a rendsérségre!!

Valóban elborul az ember lelke ha ezeket látja.

Most elhagyjuk a tért más alkalomra is hagyunk valamit, röviden azonban jelez-zük f. hó 31 én nos Kómer Floris kanonok ur érzékeny városukba, hogy határunkon, mely oly gazdag a régészeti leletekben, régészeti ásatásoknak, kutatásoknak tegyen. Aug 1 én dr. Hampel ur is vendégségbe leend e czéblől, az eredményt annak idejében közli!

Vigil.

IRODALOM.

— **Képes családi lapok** 43-ik számanak tartalma: Lidérczfény. Elbeszélés; irta Szépláudi Ö. Ferencz. (Folytatás.) — Rózsák és pillangók. (Greif.) A koszoru. (Schmidt.) Költemények; fordította Fehér L. — Bois-Joly asszony. Beszély; Pierre de Chatillontól; francziából fordította Bér-czy Gyula. (Folyt.) — A gyöngyvirág. Rajz; irta Léway Sándor. — Vénus asszony. Beszély; irta Gaudy Ferencz, fordította Edvi Illes László. — Melyik az igazi? Büntüny elbeszélés; irta Philantrop. — A bór ápo-lásárol. irta Sganerelle. — Séta a magyar Tempeglőgyben. Uti jegyzetvek; irta Bánfi János. (Vége.) — Képek h z. — Min-d e n f i e l e. — Képek: Pihenő. — Lá-togatás. (Munkácsy Mihály képe.) — Villa-mos vaspálya. — Mellékllet. A Tavasszi és nyárutó” czimű regény 49—64. oldala. — A boríték on: Heti naptár. — Sak-talány. — Számrejtvény. — Magikus pont-talány. — Talányok megfejtései. — Megfejt-ők névsora. — Kérdések. Feleletek. Aján-latok. — A szerkesztő postája. — A kis lothó huzásai Hirdetések. Előfizet-heti: Mehnér Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

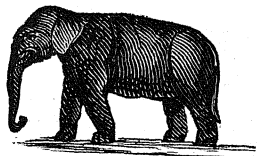
— **A Magyar könyvtár** legu-jabb füzete megjelent. Szerkesztik, Dr. Székly Ferencz, Dr. Staub Mórész és Bakos János. A hónapozható szölvövelés leglé-gyesebb fogásai. irta Galgóczy Károly h. ügyvéd, okleveles gazda, s a magy. tud. akadémia leve. tagja Egy füzet ára 15 kr.

Hivatalos.

A tek városi tanács 1876 évi szep-t. 29-én 5731/1876 sz. a kibocsátott s háza-nkénti szölvözéssal közzétett hirdetémeny-vel, az 1874 évi VIII t. czikkben meghatá-rozott új méter rendszer szerinti hossz- és törmértékek, sulyok és mérlegek stb. kizá-rólagos használhatóságát meghagyta.

Csak rövid ideig látható KLEEBERG F. legnagyobb állatsereglete a világon.

Széchenyi utca végén a vásártéren.

Az állatseregletben vannak: viziló egy szarvu, 2 elefánt, 3 királytigris, 12 oroszlán, jaguar, leopárd, hiéna, zebra, giraff, strucz, nagy gyűjtemény mindenféle majom fajtákból és több más állatok.

Az állatsereglőt nyitva van reggeli 9 óratól esti 10 óráig.

Előadás, idomítás és étetés délután 4 óraker és este 7 óraker.

Belépeti-díjak: I. hely 70 kr., II. hely 40 kr., III. 20 kr., — 10 éven aluli gyermekek az I, II. helyen a felét fizetik.

Katalogosuk különféle nyelveken a pénztárnál kaphatók.

Fiatál házinnyulak megvétetnek.

723
1882 eln.

Hirdetmény.

Hajdu Bözörmény Városban fen álló Hajdu Bözörmény közbirtokossági takarékpénztár 1881 évi működése elbirálása, — s a lemondás folytán üresedésbe jött könyvvezetői állomás betöltése feletti intézkedés végett folyó évi Augustus hó 6-ik napja délelőtti 10 óraker H-Bözörmény város házánál nagy gyűlés terembe takarékpénztári közgyűlés fog tartatni. Mire az illetők ezennel meghivatnak.

H-Bözörmény 1882 Julius 24-én

Kovács András

polgármester.

(338) 1—1

Gép olaj

Belföldi, angol és olajbogyóból sajtolt legfinomabb minőségű gépolajt, olvasztott fagyut, kendert gép tisztítószoh, ugy szintén Belgiumi szekérkenőcsöt valamint szabadkézzel készített dohány zsineget bel és külföldi ásvány gyógy és savanyu — vizeket valódi milly gyertyát; bel és külföldi sajtokat, tátraí és liptói turót, macaróni tészttát és tarhonyát.

Legfinomabb

kétszer tisztázott Roorbachi czukrot

nagy és kis süvegekben, ugy szintén koczkadarabokban

igen jutányos árban,

valamint gyümölcs befőzéshez közép finom czukrot süvegekben ajánl

Geréby Fülöp.

Vidéki megrendelések mint rendszeren, gyorsan eszközöltetnek.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. uri közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon levő

Férfi ruha raktáromat

a közelgő őszi idényre oly dusan szereltem fel hogy minden igényeknek legelőnyösebben vagyok képes megfelelni.

Elsőrendű öszakötötéseim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legkijűnőbb kelmekből a legizlésebb és legujabb divat szerint készült

férfi és gyermekruhákat

oly bámulatos oló árban szolgálhatok hogy e téren a versenyt senki sem állhatja meg.

Az ujonnan érkezett nagymennyiségű őszi és téli ruhák által üzlet-helyiségemben előállott térszűke és a nyári idény előhaladottsága következtében elhatároztam, — a még raktáromban levő legujabb divatu nyári gyapjuszövet öltönyeket 25%-al az eredeti gyári áron alul elárusztatni.

E ritkán kínálkozó alkalmat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlvá, minél tömegesebb látogatást kérve

mély tisztelettel

Katz Hermann

ruha kereskedése Csanak ház.

AZ „ISTVÁN” GŐZMALOM
gépműhelyében
mindennemű házi és gazdasági gépek
kijavitása, összeállítása,
esetleg **ujaknak jutányos és gyors készítése**
felvállaltatik. (199) 14—25

4414
1882.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A debreczeni kir. tszék mint tlkvi hatóság által közhírré tétetik, miszerint Róth Károly végrehajtható részére Nagy Gábor derecskei lakos végrehajtható szenedvőtől 5 frt 25 kr tőke s jár. erejéig lefogalt következő ingatlanok ugymint a derecskei 1127 sztkvben 1380 hrsz. felvett és 160 frtra becsült házaz telek; továbbá ugyanezen tjkvben 4066. 5724. és 9255 hrsz. irt 290 frtra becsült szántó földek Derecske község házánál megtardandó és az 1882 évi szeptember hó 25-dik napján d. u. 3 óraker kezdődő árverésen szükség esetében a kikiáltási áron alólis el fognak adatni.

Kikiáltási árul a fennebbi becsérték szolgál melynek 10% a venni szándékozók által készpénzben vagy ovadékképes érték papirokban az árverésen a kikiáltott kezéhez letendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után két egyenlő részletben és pedig az első rész 1. hó, a második 2. hó után fizetendő.

Az árverési egyéb feltételek, a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Derecske község házánál megtekinthetők

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882. évi julius 17. tartott üléséből.

Szűcs István
h. elnök.

(000.) 1—1

Bay
jegyző.

4413.
1882.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint tlkvi hatóság által közhírré tétetik, miszerint Takács Imre végrehajtható részére Cseh Sándor, Cseh Gábor és Cseh Albert mint néhai Cseh (Mihály) Sándor örökösei derecskei lakosok végrehajtható szenedvőtől 110 frt tőke s járulékaí erejéig lefogalt következő ingatlanok u: m: a derecskei 409 sz. tjkvben A I. 366. h. r. sz. h. r. sz. alatt irt s 80 frtra becsült házaz telek, továbbá ugyanezen tjkvben A I. 3480. 4789. 7291. 8487 és 10071. hrsz. alatt felvett, együtt 250 frtra becsült szántó földek, végre a derecskei 2184. sztkvben A + 2755. hrsz. szőlőnek 40 frtra becsült fele része Derecske község házánál megtardandó és az 1882. évi Szept: hó 25. napján d: e: 9 óraker kezdődő árverésen szükség esetében a kikiáltási áron alul is, elfognak adatni.

Kikiáltási árul a fennebbi becsérték szolgál melynek 10% a—a venni szándékozók által készpénz vagy ovadékképes érték papirokban az árverésen a kikiáltott kezéhez letendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után 2 egyenlő részletben és pedig az 1-ső rész 1. hó, a 2-ik 2 hó után fizetendő.

Az árverési egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882 évi julius 17-én tartott üléséből.

Szűcs István
h. elnök.

Bay
jegyző.

353. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „I S T V Á N” gőzmalom
készítményeiről
saját raktárában.

Árak ausztriai értékben

Kötelezettség és engedmény nélkül.

Készpénz fizetés mellett.

Ingyen szákkal. 100 kiló

A.	Asztali dara nagyszemű	23 80
B.	Dara középszemű	23 80
C.	szinte	22 80
0	Királyliszt	23.—
1	Lángliszt	22 40
2	Montliszt	22.—
3	Zsemlyeliszt különös	21 40
4		21.—
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendű.	20 20
6.	szinte	19.—
7.	Közép kenyérliszt 1-ső rendű	17 60
8.	2-”	16 40
8 1/2	Barna kenyérliszt 1-ső	14 20
9 1/4	2-od	11 20
8	Lábliszt	10 20
10.	Veres liszt	—
11.	Finom korpa	zsákkal 5 20
	zsáknélkül	4 60
12.	Durvakorpa	zsákkal 4 80
	zsáknélkül	4 20
	Simán örlött buzaliszt zsákkal	12 20
	ugyanaz ” nélkül	11 60
	Csirke búza	6.—
	Dara és liszt 25 kilós zacskókban 100 kg zacskóval együtt 60 krjával drágább	

Debreczen, 1882. Julius 25.
A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve.

A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo.
10 11. 12. 50 ” — ”

142. szám.

Budapesti gőzmalmi lisztek

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József lisztkereskedéséből

Debreczenben.

Készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül az árváltozásokért.

Zsákok súlytartalma 0—8 1/2 85
8 3/4 70 kilo teljsuly tisztasulynak véve.

Szám	100 kilonként	
	egész zsák vételnél	felbontva 5 kilóval kezdve
A. Bázadara nagyszemű közép	22 60	23 60
C. közép	21 60	22 60
0 Királyliszt	22 —	22 80
1 Lángliszt	21 40	22 20
2 Montliszt	21 —	21 80
3 Zsemlyeliszt I rendű	20 40	21 20
4 II.	20 —	20 80
5 Fehér kenyérliszt I. r.	19 20	20 —
6 II.	18 10	18 80
7 Közép kenyérliszt I.	16 60	17 20
8 II.	15 50	16 —
8 1/2 Barna kenyérliszt	13 40	14 —
8 3/4 ”	10 40	11 —

Bázadara és liszt 25 kilós ingyen zacskókban 50 krral 100 kiló drágább, az egész zsákvételnél kitett árnaknál.

Debreczen, 1882. julius 25.

(28) 25—52.